

بانگه‌وازییه‌ک بۆ یه‌کیته‌ی و یه‌کپزیه‌ی حیزب و ریکخراوه سیاسیه‌کانی رۆژه‌لاتی کوردستان

ئیمه‌ خاوه‌نی ئه‌و واژۆیانیه‌ی خواره‌وه، له‌سه‌ر بنه‌مای ئه‌و پره‌نسیپ و هه‌نگاوانه‌ی که‌ لێره‌دا هاتوون، داوا‌ی یه‌کیته‌ی و یه‌کپزیه‌ی له‌ حیزب و ریکخراوه‌ سیاسییه‌کانی رۆژه‌لاتی کوردستان ده‌که‌ین. هه‌لومه‌رجی هه‌ستیا‌ری ئیستای رۆژه‌لات، ئالینگاری‌ی چاره‌نووسازی له‌به‌رده‌م نه‌ته‌وه و بزووتنه‌وه‌ی رزگاریخوازی کورد له‌ رۆژه‌لاتی کوردستان داناوه. گریمانه‌ی گۆرانی بنه‌ره‌تی له‌ رۆژه‌لات، به‌رپرسیاریتییه‌کی میژووی بۆ ئه‌و حیزبانه‌ بۆ یه‌ک-هه‌نگاوی و گرتنه‌پیشی ستراتیژییه‌کی هاوبه‌ش، له‌سه‌ر هیندیک بنه‌ما و خالی سه‌ره‌کی، ساز کردوه. کۆماری ئیسلامی، وه‌کوو هه‌ر سیستیمیکی تۆتالیتێر، له‌وانه‌یه‌ له‌ ئاکامی به‌ریلاوی ناره‌زایه‌تی، خۆپیشاندانه‌کان و مانگرتنه‌ گشتیه‌کان، له‌ نا‌کو به‌ چۆکدا بیت. له‌ گه‌ل ئه‌وه‌شدا که‌ هه‌ره‌س هینانی رژی می کۆماری ئیسلامی بنگومان ده‌رفه‌تیکی زێرین بۆ نه‌ته‌وه‌ی کورد بۆ ده‌سته‌به‌رکردنی سه‌روه‌ری سیاسی خۆی ده‌خولقی‌نیت. ویده‌چی له‌نه‌بوونی ئاماده‌ی هیزه‌ کوردیه‌ی کان ئالینگاری و مه‌ترسی زۆر میژوویشی بۆ کورد به‌دواوه‌ بیت. له‌ ئه‌گه‌ری هه‌له‌وه‌شانه‌وه‌ی داموده‌زگاکانی ئه‌منی ده‌وله‌تی داگیرکه‌ر له‌ کوردستان، هه‌م له‌ پیناوه‌ ده‌سته‌به‌رکردنی مافی سه‌روه‌ری بۆ نه‌ته‌وه‌ی کورد و هه‌م بۆ دا‌بینکردنی ئاسایشی نیشتمانی بۆ هاوولاتیان، هیز و ریکخراوه‌ سیاسییه‌کانی رۆژه‌لات به‌رپرسیارییه‌تی ئه‌خلاق و نه‌ته‌وه‌ییان هه‌یه. له‌ بۆشاییه‌کی وه‌هادا و له‌ نه‌بوونی یه‌کگرتووی دامه‌زراوه‌ی له‌ نیوان هیز و ریکخراوه‌کانی رۆژه‌لات، ئیمکانی دووباره‌بوونه‌وه‌ی ئه‌زموونی تالی باشوور له‌ ئارادایه. یه‌کگرتووی دامه‌زراوه‌ی له‌ رۆژه‌لات له‌سه‌ر پلاتفۆرمیکی نیشتمانی، پێویستیکی هه‌میشه‌ی بووه. به‌لام، له‌ هه‌لومه‌رجی ئیستادا ئه‌و یه‌کگرتووییه‌، پێویستییه‌کی هه‌نووکه‌ی و خواست و ویستیکی نه‌ته‌وه‌یه‌یه. بۆیه‌ هه‌موو حیزب و ریکخراوه‌ سیاسییه‌کانی رۆژه‌لاتی کوردستان بانگه‌هێشت ده‌که‌ین که‌ له‌سه‌ر ئه‌م بنه‌مایانه‌ بۆ یه‌کگرتووی دامه‌زراوه‌ی نه‌ته‌وه‌ی، که‌ رهنگده‌ره‌وه‌ی فره‌ رهنگی رۆژه‌لات بیت، ریک بکه‌ون.

بنه‌ماکانی ریکه‌وتن

- ا. له‌سه‌ر بنه‌مای ده‌سته‌به‌رکردنی یه‌کسانی سه‌روه‌ری سیاسی نه‌ته‌وه‌ی بۆ رۆژه‌لاتی کوردستان.
- ب. به‌ بنه‌ماوه‌رگرتنی پره‌نسیپی مافی یه‌کسانی سه‌روه‌ری سیاسی بۆ گشت نه‌ته‌وه‌کانی جوگرافیای سیاسی ئێران له‌ پیناوه‌ هاوئاهه‌نگی، هاو‌پشتی و سازکردنی به‌ره‌یه‌کی هاوکاری له‌ گه‌ ئیان.
- پ. به‌ بنه‌ماوه‌رگرتنی یه‌کسانی جینده‌ری و قبوولی به‌ کرده‌وه‌ی یه‌کسانی، ریه‌رایه‌تی و کاریگه‌ری ژن له‌ بزووتنه‌وه‌ی رزگاریخوازی کوردستاندا.
- ج. به‌ بنه‌ماوه‌رگرتنی پره‌نسیپه‌کی دیموکراتیک له‌ دامه‌زراوه‌ییکردنی یه‌کگرتووی بزووتنه‌وه‌ی نه‌ته‌وه‌ی، پێشگرتن له‌ سازکردنی ناوچه‌ی ژێرده‌سه‌لاتی حیزبی.

چ. به بنه ماوه رگرتن و گهرهنتی مافی یه کسانى جیاوازییه شوناسییه کان (دینی، شیوه زار، ره گهزى) له کۆمه لگای کوردستان.

ح. به بنه ماوه رگرتنى سهروه رپى یاسا و پهیره وکردنى شه فافییه تی ئیدارى له هه موو دامه زراوه کاندای.

به بنه ماوه رگرتنى ئەم پره نسپگه له، بانگه ئیشتى هه موو حیزب و ریکخراوه سیاسیه کانى رۆژه لات ده کهین که له پیناو به دیهینانى یه کگرتووپی دامه زراوه پی نه ته وه پی، به کردوه ئەو هه نگاوانه هه لپیننه وه.

هه نگاوه پراکتیکه کان

۱. دامه زراندى شوپای بالای رپه رایه تی و بریار، پیکهاتوو له هه موو حیزب و ریکخراوه سیاسیه کانى رۆژه لات و پپه ندبوونى هه موو لایه نیک به بریاره کانى.

۲. یه کخستنى هیزى پشمه رگه و گه ریلای و پیکهینانى ناوه ندپی فه رمانده پی سپای نیشتمانى رۆژه لات که گریدراوه به بریارگه لى شوپای بالای رپه رایه تی و بریار.

۳. پیکهینانى کۆمیسىونى په یوه ندىیه کانى شوپای بالای رپه رایه تی و بریار بۆ دیپلۆماسیه کی چالاک و نوینه رایه تی سیاسه تی یه کگرتووپی کورد له رۆژه لات.

۴. پیکهینانى ده رگای دادوه رپى سه ره به خو.

۵. پیکهینانى میدیای نه ته وه پی که زمانحالی شوپای بالای رپه رایه تی و بریار بیت.

۶. پیکهینانى دامه زراوه ی پاراستنى ئاسایشى کۆمه لایه تی کوردستان.

۷. پیکهینانى کۆمیسىونى ئاماده کارپی بۆ به رپوه به رایه تی داموده رگاکانى کوردستان به هاوئا هه نگی و به شدارى کۆمه لگای مه ده نی.

۸- نایاسای پراگه یاندى هه ر جوړه هه ولى تاکه که سى و تاکه حیزبى بۆ توله ستانده وه یان سه زادانى هاو لاتی له ئە گه رى نه مانى داموده رگاکانى کۆمارى داگیرکه رى ئیسلامى له کوردستان.

له کۆتاییدا، پپو یسته هه موو حیزبه کان ئاگادارى ئەو راستییه بن که خه لکی رۆژه لات نه ده توانیت بۆ ماوه یه کی نادیار چاوه روانى یه کرئزپی حیزبه کان بیت و نه فه بوو ئیشتى ده کات که له ئە گه رى بۆشایه کدا، ئەو حیزبانه به که لک وه رگرتن له هیزى چه ک هه موو جمگه کانى ده سه لات قورخ بکه ن و ئەزموونى باشوور دووباره بکه نه وه.

بانگه‌وازیك ئه‌ران یه‌كگرتن و یه‌كپیزی حزب و ریکخواهل

سیاسی پوژه‌لات کوردستان

ئیمه‌خاون ئمزال هواره، ئه‌ژ سهر بناوا ئه‌ پرنسیپ و گامه‌له‌ک فه‌ئیره‌هه‌تنه، داوا یه‌كگرتن و یه‌كپیزی فه‌ حزبهل و ریکخواهل سیاسی کوردستانه مه‌که‌یمن. حال و هه‌ره‌نگ ئیسکه‌ی کوردستان و ئیران، پیچ چاره‌نۆسسه‌سی نیاسه فه‌رده‌م گهل کورد و جمشتی رزگارخوازی پوژه‌لات.

گریمان گوه‌ریاین بناوایی فه‌ پوژه‌لات، فه‌ پرسیایه‌تی میژووینی ئه‌را گشت حزبهل پوژه‌لات دروس کردییه‌سی تا هامگام بین وژیان ئه‌را داشتن ئستراتژی هامبه‌ش فه‌سهر بریک بناوا و خال سه‌ره‌کی بگرنه فه‌رچه‌م. کومار ئسلاهی هه‌قانی سیستمیک تۆتالیتر هایتیر فه‌ بوونه فه‌رفه‌لایی ناره‌زایه‌تی و ده‌س ئه‌ر کار کیشانیه‌هل گشتی مه‌ردم، فه‌ ناکاو بنیشیه‌ زرانی. هه‌ر ئه‌ جووره رمیاین پژییم کومار ئسلاهی بیگومان ده‌رفه‌ت زه‌رینیکه ئه‌را نه‌ته‌وه‌ی کورد گ سه‌روه‌ری سیاسی ئه‌ران وژ باریده‌ر دی.

فه‌ گریمان تۆجیاین ده‌سگی ئه‌منیه‌تی دئوله‌ت داگیرکه‌ر فه‌ کوردستان، هه‌م فه‌ بوونه زه‌مانه‌ت حه‌ق سه‌روه‌ری ئه‌را نه‌ته‌وه‌ی کورد و هه‌م ئه‌ران کلیل کولوم کردن ئاسایش نیشتمانی هام فلآتیه‌ل، هیژ و ریکخواهل سیاسی پوژه‌لات فه‌ پرسیایه‌تی ئه‌خلاق و نه‌ته‌وه‌یاین هه‌س. فه‌ بوونه ئی هالی مه‌نن و نیقین یه‌كگرتن سه‌قامدار فه‌ نامجا هیژ و ریکخواهل کوردستان ئمکان دیری ئازمون ته‌ل باشوور کوردستان دووجاره بووتی. یه‌كگرتن سه‌قامدار فه‌ پوژه‌لات ئی سه‌ر بنه‌مای پلاتفۆرمیک نیشتمانی، هه‌میشه هه‌فه‌جه‌ بییه، ئه‌مان فه‌ی بارودووچه یه‌كگرتن هه‌فه‌جه‌ی نه‌ته‌وه‌ی و داواکاری گشتییکه.

فه‌ی باوه‌ته‌ کول حزبهل و ریکخواهل سیاسی پوژه‌لات کوردستان ده‌نگه مه‌که‌یمن ک ئه‌ژ سه‌ر ئی بنه‌ماله، ئه‌ران یه‌كگرتن دامازیای نه‌ته‌وه‌ی ک ده‌نگدانه‌وه‌ی ئی فره‌ ره‌نگی پوژه‌لات کوردستان ماو، هامساز بوون.

بنه‌مال هامسازیین:

- I. فه‌سه‌ر بنه‌مای زه‌مانه‌ت یه‌كسانی سه‌روه‌ری سیاسی نه‌ته‌وه‌ی ئه‌ران پوژه‌لات کوردستان.
- II. فه‌ بنه‌ما فه‌رگرتن پرنسیپ حه‌ق سه‌روه‌ری سیاسی ئه‌ران گشت نه‌ته‌وه‌ل جوغرافیای ئیران فه‌ بوونه هام ئاهه‌نگی و هام پستی و سازکردن به‌ره‌یک ئه‌ران هام کاری کردن فه‌ گه‌ردییان.
- III. فه‌ بنه‌ما فه‌رگرتن یه‌كسانی ره‌گه‌زی و قه‌بوول کردن یه‌كسانی، ریه‌رایه‌تی و کارگه‌ری ژهن فه‌ جمشت رزگاری وازی کوردستانا.
- IV. فه‌ بنه‌ما فه‌رگرتن پرنسیپه‌ل دیمۆکراتیک و دامازیا کردن یه‌كگرتن جمشت نه‌ته‌وه‌ی، پیشگیری کردن فه‌ درسکردن ناوچه‌ل ژیر ده‌سه‌لات حزبی.
- V. فه‌ بنه‌ما فه‌رگرتن و زه‌مانه‌ت کردن حه‌ق یه‌كسانی جیاوازیه‌ل (دینی، شیفه‌زاری و ره‌گه‌زی) ئی کوومه‌نگای کوردستان.
- VI. فه‌ بنه‌ما فه‌رگرتن سه‌روه‌ری قانون و په‌یره‌و کردن شه‌فافیه‌ت ئداری فه‌ گشت دامازاوه‌ل.

فه‌ بنه‌ما فه‌رگرتن ئی پرنسیپه‌له‌، ره‌وشتی گشت حزبهل و ریکخواهل سیاسی پوژه‌لات مه‌زانیمن ک فه‌ بوونه ئیجاد یه‌كگرتن سه‌قامدار نه‌ته‌وه‌ی، فه‌ کردار وژیان ئی گامه‌له‌ هیژ به‌ن:

1. دامازرانن شورای بالای رېبه‌رایه‌تی و بریار، پیه‌که‌هاتی څه حزب و رېک‌خراوه‌ل سیاسی رۆژه‌ل‌ات.
2. یه‌کاه‌ایشتن هیز پېشمه‌رگه و گه‌ریلا و درس‌کردن ستاد مه‌رکه‌زی فه‌رمانده‌ی سپای نیشتمانی رۆژه‌ل‌ات، ک‌گرتواریه‌سه فه‌رمانه‌ل شورای بالای رېبه‌رایه‌تی و بریار.
3. درس‌کردن کۆمیسون په‌یوه‌ندیه‌یل شورای بالای رېبه‌رایه‌تی و بریار څه‌چالاک‌ی دیپلوماتیک و نونه‌رایه‌تی سیاسه‌تی یه‌گرتووی کورد څه رۆژه‌ل‌ات.
4. رېه‌ایشتن دامازراوه‌ی داده‌وه‌ری.
5. رېه‌ایشتن میدیای نه‌ته‌وپی ک‌زوانی حال شورای بالای رېبه‌رایه‌تی بوو.
6. رېه‌ایشتن دامازراوه‌ی پاراستن ئاسایش کوومه‌ل‌ایه‌تی کوردستان
7. رېه‌ایشتن کۆمیسون به‌رېبه‌رایه‌تی ده‌موده‌زگایل کوردستان څه هه‌ماهه‌نگی و به‌شدار‌ی کۆمه‌ل‌گای مه‌ده‌نی
8. ناقانونی شناسین هه‌ر جوور هئوول داین تاکه‌که‌سی یا حزبی څه‌را حه‌ق سه‌نن یا سزادان شاروه‌نده‌ل، څه شوونی نه‌مه‌نن ده‌موده‌زگایل داگیر که‌ر ئسلامی څه کوردستان

څه دوماوه، گشت حزبه‌گان بایه‌ ئاگادار ئی راستیه‌ بوون گ‌خه‌لک رۆژه‌ل‌ات نه‌ته‌وه‌نی څه‌را ماوه نادیارئیک چه‌مه‌ری یه‌کرتیزی حزبه‌گان بوود و نه‌قه‌بوولیشه‌ مه‌کید ک‌ئ ته‌گه‌ر هالی بون، ته‌حزبه‌له څه رېه‌ایشتن څه هاز چه‌ک گشت جومگه‌ل ده‌سه‌ل‌ات قورخ بکه‌ن و ئازمون باشوور دووجاره بکه‌نا، څه شوونی نه‌مه‌نن ده‌موده‌زگایل داگیر که‌ر ئسلامی څه کوردستان.

بانگه‌واز په‌ی په‌کیه‌تی و یه‌ک ریژی حزب و ریځوزیا سیاسیه‌کا رۆژه‌لاتو کوردسانی

ئیمه‌خاوه‌نی ئی واژووا واریه، سه‌رو بنه‌ماو نا پرنسیپ و هه‌نگاما که چینه‌مه‌یا، داواو یه‌کیته‌ی و یه‌ک ریژی جه‌ حزب و ریځوزیا سیاسیه‌کا رۆژه‌لاتو کوردسانی که‌رمی. هه‌لومه‌رجو هه‌ستیاریو رۆژه‌لاتو کوردسانی، ئالنگاری چاره‌نووسسازش و هه‌رده‌مو نه‌ته‌وه و جمشو پرځاریوازو کوردی جه‌ رۆژه‌لاتو کوردسانی نه‌نیانه‌ره. گیره‌مو فاریای بنه‌ریته‌ی جه‌ رۆژه‌لاته‌نه، و هه‌رپه‌رسی تاریخیش په‌ی گردو حزبه‌کا رۆژه‌لاتی په‌ی یه‌ک. هه‌نگامی و و هه‌ره‌نه‌ گه‌ته‌ی ستراتژیوی هه‌مه‌بەشی، سه‌رو بازو بنه‌می و خالی سه‌ره‌کی، ساز که‌رده‌ن. کۆماری ئیسلامی، پیسه‌سیستمیوی توتالیتر، چانیسانه‌جا ئاکامو و هه‌رۆه‌لای ناره‌زایه‌تیا، وینیشاندایا و مانگه‌ته‌گردیا، جه‌ ناکامه‌نه‌ی چۆکیه‌ره. چه‌نی ئانه‌یچه‌که‌ هه‌ره‌س ئارده‌ی رژیمو کۆمارو ئیسلامی بیگومان ده‌رفه‌تیوی زه‌رین په‌ی نه‌ته‌وه‌و کوردی، په‌ی ئانه‌ی سه‌روه‌ری سیاسی ویش ده‌سه‌به‌ر که‌رۆ، خولقنو، ئۆئانه‌ی مشۆ جه‌ نه‌بییه‌ی ئاماده‌ی هه‌زه‌ کوردیه‌کانه، ئالنگاری و مه‌ته‌رسی فره‌تاریخیش په‌ی کوردی شۆنیۆبا. جه‌ نه‌گه‌رو هه‌رۆش‌نیای داموده‌سگا ئه‌منیه‌کا دۆله‌تی داگیرکه‌ری جه‌ کوردسانه‌نه، هه‌م په‌ی ده‌سه‌به‌ر که‌رده‌ی مافو سه‌روه‌ری نه‌ته‌وه‌و کوردی و هه‌م په‌ی فه‌راهه‌م که‌رده‌ی ئاسایشی نیشتمانی په‌ی هه‌موه‌لاتیا، هه‌ز و ریځوزیا سیاسیه‌کی رۆژه‌لاتی و هه‌رپه‌رسیاری ئه‌خلاق و نه‌ته‌وه‌بیشا هه‌ن. جه‌ هه‌رۆلیتیوی چامنه‌نه و جه‌ نه‌بییه‌ی یۆگرتیوی ئه‌ره‌مه‌رزیاپی به‌ینو هه‌ز و ریځوزیاکا رۆژه‌لاتیه‌نه، ئیمکانو دوباره‌ئه‌وه‌بییه‌ی ئه‌زمونی تالو باشووری ئینا ئارانه. یۆگه‌ته‌ی ئه‌ره‌مه‌رزیاپی جه‌ رۆژه‌لاته‌نه سه‌رو پلاتفۆرمیوی نیشتمانی، هه‌میشه‌ئه‌ویس بیه‌ن. به‌لام، جه‌ هه‌لومه‌رجو ئیسه‌یه‌نه‌ی ئا یۆگه‌ته‌بییه‌ ئه‌ویسیوی ئیسه‌پی و واستیوی نه‌ته‌وه‌ییا. پۆکه‌ی گردو حزب و ریځوزیا سیاسیه‌کا رۆژه‌لاتو کوردسانی بانگناست که‌رمی تا سه‌رو ئی بنه‌مایا په‌ی یۆگه‌ته‌ی ئه‌ره‌مه‌رزیاپی نه‌ته‌وه‌ی، که‌ ره‌نگه‌ه‌وه‌ده‌رو فره‌ره‌نگی رۆژه‌لاتی بو، ریځی گنا.

بنه‌ماکی ریځکۆته‌ی

ا. سه‌رو بنه‌ماو ده‌سه‌به‌ر که‌رده‌ی یه‌کسانی سه‌روه‌ری سیاسی نه‌ته‌وه‌ی په‌ی رۆژه‌لاتو کوردسانی.

ب. به‌ بنه‌ما گه‌ته‌ی پرنسیپو مافی سه‌روه‌ری سیاسی په‌ی گرد نه‌ته‌وه‌کا جوگرافیای سیاسی ئیرانی جه‌ پاو هه‌مناه‌نگی، هه‌مه‌په‌شتی و سازکه‌رده‌ی و هه‌رئوی هه‌مکاری چه‌نیشا.

پ. به‌ بنه‌ما هه‌رگه‌ته‌ی یه‌کسانی جینه‌ده‌ری و قه‌بووئو به‌ که‌رده‌ی یه‌کسانی، رابه‌رایه‌تی و کاریگه‌ری ژه‌نی جه‌ جمشو پرځاری وازو کوردسانیه‌نه.

ج. به‌ بنه‌ما هه‌رگه‌ته‌ی پرنسیپو دیموکراتیکی جه‌ ئه‌ره‌مه‌رزناپی که‌رده‌ی یه‌گه‌ته‌ی جمشو نه‌ته‌وه‌ی، و هه‌رگه‌ته‌ی جه‌ ساز که‌رده‌ی ناوچی چیره‌سه‌لاتی حزبا.

چ. به‌ بنه‌ما هه‌رگه‌ته‌ی و گارانتی که‌رده‌ی مافی یه‌کسانی جیاوازییه‌ شناسیه‌کا (دینی، زاراوه‌ی، ره‌گه‌زی) جه‌ کۆمه‌لگا و کوردسانیه‌نه.

ح. بە بنەما ھۆرگرتەى سەرورەى ياساى و پەپرەو کەردەى شەفافىەتى ئىدارى جە گردو ئەرەمەرزىاکانە.

بە بنەما ھۆرگرتەى ئى پرنسىپا، داووتو گردو حزب و رىكوزيا سىياسىە کا رۆژھەلاتى کەرىجى کە جە راو فەراھەم کەردەى يە کگرتەى ئەرەمەرزىايى نەتەوہىي، بە کردەوہ ئى ھەنگامە بنيا.

ھەنگامە پراکتىكە ئى

۱. ئەرەمەرزىاى شۆرايى بالايى رابەرايەتى و برىارى، پىكتامە جە حزب و رىكوزيا سىياسىە کا رۆژھەلاتى.

۲. رىكوستەى ھىزو پىشمەرگەى و گەريلاى و پىكتاردەى ستادى فەرماندەيى سپايى نىشتمانى رۆژھەلاتى کە گرىدىرا بە برىارە کا شۆرايى بالو رابەرايەتى و برىارى بۆ.

۳. پىكتاردەى كۆمىسيۇنو پىوہنىە کا شۆراو بالو رابەرايەتى و برىارى پەى چالاکى دىپلوماتىك و نمايەندەگى سىياسەتو يۆگرتەيى كوردى جە رۆژھەلاتەنە.

۴. پىكتاردەى دەسگى دادوہرى سەرىبەوى.

۵. پىكتاردەى مىدىاي نەتەوہىي كە زوانحانو شۆراو بالو رابەرايەتى و برىارى بۆ.

۶. پىكتاردەى ئەرەمەرزىايەو پاربىزىاى ئاسايش كۆمەلایەتى كوردسانى.

۷. پىكتاردەى كۆمىسيۇنو ئامادەكارى پەى راۋەبەردەى دامودەسگى كوردسانى، بە ھەمئاهەنگى و بەشدارى كۆمەلگى مەدەنى.

۸. ناياسايى ئەرماناى ھەرچۆرە ھۆلى تاکەكەسى و تاکە حزبى پەى تۆلەئەۋەئەسەى و يا سزادى ھاموہلاتيا جە ئەگەر و نەمەنەى دامودەسگى كۆمارى داگىركەر و ئىسلامى جە كوردسانەنە.

جە كۆتايىەنە، ئەوېسا كە گردو حزبە كا ئاگادارى ئا راسىە با كە خەلكو كوردسانو رۆژھەلاتى نە متاوۋ پەى ماونوى نادىارى چەمەراو يە كرىزى حزبە كا بۆ و نە قەبوولچ كەرۋ جە ئەگەر و ھەرۋلېيويەنە، ئا حزبى بە كەلك گرتەى جە ھىزو چە كى گردو جمگە كا دەسەلاتى قۆرخ كەرا و ئەزمونو باشورى دوبارە كەراوہ.

بانگه‌وازیگ ئه‌را یه کبۆن و یه کرێزی حزب و ریکخراوه‌یل سیاسی رۆژه‌لات کوردستان

ئیمه خاون ئی ئمزایل خواره، له‌سه‌ر بنه‌مایل ئه‌و پرنسیپ و گامه‌یله ک لێره هاتنه، داوای یه کبۆن و یه کرێزی له حزبه‌یل و ریکخراوه‌یل سیاسی کوردستان که‌یمن. بارودووخ و هه‌ستیار ئیسه‌ی کوردستان و ئێران، ئالینگری چاره‌نۆسه‌زای له‌ وه‌ر دهم نه‌ته‌وه و جمشت رزگاربخواری له‌ رۆژه‌لات کوردستان ناس. گریمان‌ه‌ی گۆه‌ریان بنه‌ره‌تی له‌ رۆژه‌لات، وه‌رپرسایه‌تی میژوپی ئه‌را گشت ئه‌و حزبه‌یل رۆژه‌لاته، ئه‌را یه‌ک-هه‌نگاوی و له‌وه‌ر چه‌و گرتن ستراتیژی هاوبه‌ش، له‌سه‌ر بریگ بنه‌ما و خال سه‌ره‌کی، درس کردییه. کۆمار ئسلامی جوور سیستمیگ تۆتالیتەر، هاتی له‌ئاکام وه‌روه‌لاوه‌ی ناره‌زایه‌تی، خوه‌ینیشاندانه‌یل و مانگرتنه‌ گشتیه‌گان، له‌ناکاو وه‌ زانی ده‌رباید. هه‌ر لێوا، دارمیان رژییم کۆمار ئسلامی بینگومان ده‌رفه‌ت زینینگیگ ئه‌را نه‌ته‌وه‌ی کورد ئه‌را ده‌سته‌وه‌رکردن سه‌روه‌ری سیاسی خوه‌ی درس کید. هاتی له‌ نه‌بۆن ئاماده‌گی هیزه‌یل سیاسی کورد، ئالینگری و مه‌ترسی فره‌ی میژوویش ئه‌را کورد وه‌ دۆایا بارید.

له‌ ئه‌گه‌ر هه‌له‌وه‌شیاین ده‌مۆده‌زگایل ئه‌منی ده‌وله‌ت داگیرکه‌ر له‌ کوردستان، هه‌م وه‌مدوو ده‌سته‌وه‌ر کردن ماف سه‌روه‌ری ئه‌را نه‌ته‌وه‌ی کورد و هه‌م ئه‌را داره‌را کردن ئاسایش نیشتمانی ئه‌را شاروه‌ندان، هیز و ریکخراوه‌یل سیاسی رۆژه‌لات وه‌رپرسایه‌تی ئه‌خلاق و نه‌ته‌وه‌ی دین. له‌ لێوا بۆشایتیگ و نه‌بۆن یه‌گرتووی دامه‌زراوه‌ی له‌ناوه‌ین هیز و ریکخراوه‌گان کوردستان، ئمکان دووچاره‌بۆن ئه‌زمان تال باشور کوردستان وجود دیری. یه‌گرتن دامه‌زراوه‌ی له‌ رۆژه‌لات له‌سه‌ر بنه‌مای پلاتفۆرمیگ نیشتمانی، هه‌میشه‌ هه‌وه‌جه‌ بویه. ئه‌مان له‌ی بارودووخه، ئی یه‌گرتنه‌ هه‌وه‌جه‌یگ ئیسکه‌پی و خواست و تواستن نه‌ته‌وه‌ییگیگ. هه‌روه‌ی خاتره، گشت حزب و ریکخراوه‌یل سیاسی رۆژه‌لات کوردستان داوه‌ت که‌یمن ک له‌سه‌ر ئی بنه‌مايله، ئه‌را یه‌گرتن دامه‌زراوه‌ی نه‌ته‌وه‌ی، ک ده‌نگدانه‌وه‌ی فره‌ه‌نگی رۆژه‌لات کوردستان بوون، ریکبکه‌فن.

بنه‌ماگان ریککه‌فتن:

- ا. له‌سه‌ر بنه‌مای ده‌سته‌وه‌رکردن یه‌کسانی سه‌روه‌ری سیاسی نه‌ته‌وه‌ی ئه‌را رۆژه‌لات کوردستان.
- ب. وه‌ بنه‌ماوه‌رگرتن پرنسیپ ماف سه‌روه‌ری سیاسی ئه‌را گشت نه‌ته‌وه‌گان جو‌غرافیای ئێران وه‌ مدوو هاوئا‌ه‌نگی، هاو‌پشتی و درسکردن به‌ره‌یگ ئه‌را هاوکاری کردن وه‌ گه‌ردیانه‌و.
- ب. وه‌ بنه‌ماوه‌رگرتن یه‌کسانی ره‌گه‌زی و قه‌بووی جوور کرده‌ی یه‌کسانی، ربه‌رایه‌تی و کارگه‌ری ژن له‌ جمشت رزگاربخواری کوردستان.
- ج. وه‌ بنه‌ماوه‌رگرتن پرنسیپه‌یل دموکراتیک له‌ دامه‌زراوه‌ییکردن یه‌گرتن جمشت نه‌ته‌وه‌ی، پیشگیری کردن له‌ درسکردن ناوچه‌ی ژیر ده‌سه‌لات حزبی.
- چ. وه‌ بنه‌ماوه‌رگرتن و گارانتی کردن ماف یه‌کسانی جیاوازیه‌یل (دینی، زاراوه‌ی و ره‌گه‌زی) له‌ کۆمه‌لگای کوردستان.
- ح. وه‌ بنه‌ماوه‌رگرتن سه‌روه‌ری قانون و په‌یره‌و کردن شه‌فافیه‌ت ئداری له‌ گشت دامه‌زراوه‌گان.

وه‌ بنه‌ماوه‌رگرتن ئی پرنسیپه‌یله، خولک گشت حزب و ریکخراوه‌یل سیاسی رۆژه‌لات که‌یمن ک وه‌ مدوو وه‌دیهاوردن یه‌گرتن دامه‌زراوه‌ی نه‌ته‌وه‌ی، وه‌ کرده‌وه‌ ئی گامه‌یله هیز بییه‌ن.

1. دامه‌زانی شه‌ورای بالای ریبه‌رایه‌تی و بریار، پیه‌کهاتی له‌ حزب و ریک‌خراوه‌یل سیاسی رۆژه‌لات.
 2. یه‌کخستن هیز پێشمه‌رگه و گه‌ریلا و درسکردن ستاد ناوه‌ندی فه‌رمانده‌یی سپای نیشتمانی رۆژه‌لات، ک‌گرێدریاسه‌ بریاره‌یل شورای بالای ریبه‌رایه‌تی و بریار.
 3. درسکردن کۆمیسۆن په‌یوه‌ندیه‌یل شورای بالای ریبه‌رایه‌تی و بریار ئه‌را چالاکی دیپلۆماتیک و نوێنه‌رایه‌تی سیاسه‌تی یه‌گگرتووی کورد له‌ رۆژه‌لات.
 4. درسکردن ده‌زگا دادوه‌ری سه‌ربه‌خۆ.
 5. درسکردن میدیای نه‌ته‌وه‌یی ک‌زوان حال شورای بالای ریبه‌راتی و بریار بوود.
 6. درسکردن دامه‌زراوه‌ی پاراستن ئاسایش کۆمه‌لایه‌تی کوردستان.
 7. درسکردن کۆمیسۆن به‌رپۆبه‌رایه‌تی ده‌موده‌زگایل کوردستان وه‌هه‌ماهه‌نگی و به‌شداری کۆمه‌لگای مه‌ده‌نی
 8. ناقانوونی ناسانن هه‌ر جووره‌ کووشان تاکه‌که‌سی یا حزبی ئه‌را حه‌قه‌وسه‌نن یا سزادان شاروه‌ندیله‌ ئه‌گه‌ر نه‌مه‌نن ده‌موده‌زگایل کۆمار داگیرکه‌ر ئسلامی له‌ کوردستان.
- له‌ دوماوه، گشت حزبه‌گان بایس ئاگادار ئی راستیه‌ بوون ک‌خه‌لک رۆژه‌لات نه‌ ده‌توانی ئه‌را ماوه‌یگ نادیار چاوه‌ری یه‌کرتزی حزبه‌گان بوود و نه‌قه‌بوولیش کیدک له‌ ئه‌گه‌ر بۆشایی، ئه‌وه‌ حزبه‌یله‌ له‌ که‌لک وه‌رگرتن له‌ هاز چه‌ک گشت جومگه‌یل ده‌سه‌لات قورخ بکه‌ن و ئه‌زمان باشوور دووجاره‌ بکه‌نه‌و.

Bangewaz bo yekîtî û yekrêzîya partî û rêxistinên sîyasî yên Rojhelatê Kurdistanê

Em, yên libin vajokirîne, liser bingehê prensîp û hengavên ku li vir hatine amaje kirin, banga yekîtî û yekrêzîyê li partî û rêxistinên sîyasî yên Rojhelatê Kurdistanê dikin.

Helûmercên hestyar ên niha alîngarên çarenivîssaz danîne hemberî netewe û tevgera rizgarîxwazîya kurd li Rojhelatê Kurdistanê. Ihtimalên guhertinên bineretî li Rojhelat berpirsyariyeka dîrokî danîye ser milê gişt partîyên rojhelatî, lewre divêt ew bi hev girtin û peyrewkirina stratejîyeka hevbeş liser hindêk prensîp û xalên serekî, gavina bavêjin.

Komara Îslamî ya Îranê wekî sîstemeka totalîter, renga di encama berfrehbûna nerazîbûn, xwepêşandan û grevên giştî de ji nişka ve biherifit. Têkçûna rejîma Komara Îslamî bêguman derfeteke zêrîn bo neteweyê kurd direxsînit da serwerîya sîyasî bo xwe misoger biket. Lê amadenebûna hêzên kurd dikarit alîngar û metirsîyên dîrokî jî bo kurdan bi dû xwe re bihînit. Heger sazî û damûdezgehên ewlehî yên dewleta dagîrker li Kurdistanê hilweşin, hêz û rêxistinên sîyasî li Rojhelat hem jibo destberkirina mafê serwerîya sîyasî ji neteweyê kurd re hem jî bo dabînkirina asayîşa niştîmanî bo hemwelatîyan, berpirsyariyeka exlaqî û neteweyî hene.

Di valahîyeka wisa de, heger hevgirtineka neteweyî ya bi sazî di nav hêz û rêxistinên Rojhelat de tunebit, îmkana dubarebûna ezmûna tehl a başûr jî çê dibit. Hevgirtineka bi sazî li Rojhelat liser platformeka niştîmanî, hertim pêwîst bûye; lê di helûmercên îroyîn de ev hevgirtina pêdivîyeka acîl û daxwaz û viyana neteweyî ye. Loma, em li vir, gişt partî û rêxistinên sîyasî yên Rojhelatê Kurdistanê vedixwînin ku liser van prensîpan jibo hevgirtineka bi sazî ya neteweyî, ku rengvedana pirrengîya Rojhelat bit, rêkevin.

Prensîpên rêkeftinê

- a. Liser prensîpa muyeserkirina wekhevîya serwerîya sîyasî ya neteweyî bo Rojhelatê Kurdistanê.
- b. Liser bingehê prensîpa mafê serwerîya sîyasî bo gişt neteweyên cografyaya sîyasî ya Îranê pêxemet hevahengî, piştgîrî û lidarxistina enîyeka hevkarîyê digel wan de.
- c. Liser prensîpa wekhevîya zayendî û di praktîkê de pejirandina wekhevî, rêbertî û karîgerîya jinan di tevgera rizgarîxwazîya Kurdistanê de.
- d. Bi bingehwergirtina Prensîpên demokratîk bo sazîkirina hevgirtina tevgera neteweyî û pêşîlgirtin li çêbûna navçeyên bin desthilata partîyan de.

- e. Bi bingehwergirtin û garantîkirina mafê wekhevîya cihawazîyên zanavî (dînî, zaraveyî û zayendî) di civaka Kurdistanê de.
- f. Bi bingehwergirtina serwerîya qanûnê û peyrewkirina şefafiyeta rêveberîyê di gişt sazî û demûdezgehan de.

Liser şengista van prensîpan, em gişt partî û rêxistinên siyasî yên Rojhelatê vedixwînin ku bo bedîanîna hevgerîna bi sazî ya neteweyî van hengavên praktîk bavêjin:

Hengavên praktîk

1. Damezrandina Konseya Bilind a Rêberayetî û Biryarê, pêkhatî ji hemû partî û rêxistinên siyasî yên Rojhelat.
2. Hevgerîna hêzên pêşmerge û gerîlla û pêkanîna Navenda Fermandeyî ya Artêşa Niştîmanî ya Rojhelat ku girêdayî biryarên Konseya Bilind a Rêberayetî û Biryarê ye.
3. Pêkanîna Komîsyona Peywendîyan a Konseya Bilind a Rêberayetî û Biryarê bo dîplomasîyeka çalak û nûnertîya siyaseta hevgerî ya kurd li Rojhelat.
4. Pêkhanîna sazîyên dadwerîyê yên serbixwe.
5. Pêkanîna medyaya neteweyî ku berdevkê Konseya Bilind a Rêberayetî û Biryarê bit.
6. Pêkanîna sazîyên parastina asayîşa civakî ya Kurdistanê.
7. Pêkanîna Komîsyona Amadekarî bo Rêveberîya damûdezgehên Kurdistanê bi hevahengî û beşdarîya civaka sîvîl.
8. Bi derzagonî ragehandina her hewleka takekesî û takepartî bo tolhildan yan sizadana hemwelatîyan dema ku damûdezgehên komara dagîrker a îslamî li Kurdistanê nemînit.

Di dawîyê de, divêt gişt partî haydarî vê rastîyê bin, ku xelkê Rojhelat nikarî bo demekê nedîyar li benda yekrêzîya partîyan bit, û heger valahîyeka desthilatê çê bit qebûl jî nakin partî bi sîdwergirtin ji çekan hemû pêgehên desthilatê ji xwe re qorix bikin û ezmûna başûr dubare bikin.

Mehabad	Anter, Mamostay Zankoy Sorbonne, Parîs
Azad	Axkendî, Danmark
Celal	Azerî, Brîtanya
Riza	Bagerdanî, Alman
Prof. Dr. Salar	Basîre, Mamostay Zanko, Alman
Selah	Bayezîdî, Twêjerî siyasî, Washington
Nîma	Bazullahî, çalakî mafî mirov, Alman
Mehmed Salih	Bedirxan, Mîdyakar, Mardîn
Behar	Bêhzad Qasim, Uppsala, Swêd
Ehmed	Berojî
Dr. Naîf	Bezwan, Zankoy Lenden, Brîtanya
Kejal	Bilûrî, Frankfurt, Alman
Bêhdad	Bordbar
Eskerê	Boyîk, nûser, Îrewan
Ferhad	Cehan Mîhen, Mamostay Zanko, Swêd
Memed	Cehangîrî, Stockholm, Swêd
Rehman	Cewanmerdî, Çalakî Siyasî, Holend
Xendan	Ceza, Çalakî mafî jinan, Norwêj
Fereydûn	Danişwer, Swêd
Kwêstan	Dawûdî, Karmend
Şehla	Debbaxî, Nûser, Swêd
Mehdî	Dehnewî, Mîdyakar, Lenden, Brîtanya
Solmaz	Dirûdî, Mamosta, Swêd
Mesûd	Django, Çalakî sîyasî, Bedlîs
Dîlek	Çelebî, Zankoy Exeter, Brîtanya
Bawer	Ebdînî, Fenland
Serkeş	Ebdulkerîm, Rojnamewan, Uppsala, Swêd
Kinêr	Ebdullah Heme Ezîz, Nûser
Dr. Zubeyr	Ehmed, Hewlêr
Bêrî	Ehmedî
Dr. Mihemed	Eli, Zankoy Silêmanî
Prof. Dr. Hûşmend	Elî, Zankoyî Koye
Dr. Baban	Elyasî, Jenev
Prof. Berzo	Elyasî, Zankoy York û Linneus
Dr. Serdar	Ezîz, Twêjer û akademî
Amanc	Ezîzkendî, Edîb, Swîs
Leyla	Ferîqî, hundermend, Swêd
Mesûd	Ferîqî, Swêd
Prof. Dr. Nebî	Fetahî (Peşêw Merîwanî), Zakoy Uppsala
Mehdî	Fetahî, Dusseldorf
Dr. Alan	Futûhî, Stockholm
Emmar	Gulî, mîdyakar
Xalid	Hacîmuradî, Çalakî sîyasî, Silêmanî
Dr. Mecîd	Heqqî, Fenland
Mehnaz	Hesenîyan, Zankoy Exeter
Dr. Alan	Hesenîyan, Zankoy Exeter
Dilşad	Hewramî, Fenland
Heîo	Hewramî, Swêd
Seyfe	Heyderî, Koye

Hemîd	Ibrahîmzade, Rojnamewan û çalakî maffi mirov, Alman
Cesîm	Îlhan
Şilêr	Înfiradî, Estembol
Burhan	Îzedî Sahib, Holend
Mîro	Îzedî, Rojnamewan, Oslo
Zerdeşt	Kawe Nadir, Hewlêr
M. Biryar	Kemal Mihemed, Pispur, Silêmanî
Şahîn	Kerîmî
Beyan	Kerîmî
Elî	Kerîmî, Nûser
Mustafa	Kılıçaslan, çalakî sîyasî, Mardîn
Dr. Şêrko	Kirmanc, twêjer û ekadîmî
Enwer	Kuhensal, pêşmergey dêrîn, Norvêj
Dr. Mashuq	Kurt, Mamostay zanko
Efsane	Malîkarî
Kamran	Mam Husûynî, Zankoy Bristol
Dr. Herdî	Mêd, Sorbonne
Ramîn	Mefaxirî
Niyan	Mehmûd, Mîdyakar
Seîd	Mêhrî, Çalakî sîyasî, Silêmanî
Seyran	Meirûfî
Ramazan	Mendanlıoğlu
Aras	Mesîfî, Şikerewe û ekadîmî, Alman
Bêstûn	Mihemedzade, Danmark
Dr. Şemal	Mîrza, Komelnas, Zankoy Dublîn
Rizgar	Mîrî, Uppsala, Swêd
Hana	Muawinî, Çalakî sîyasî, Norvêj
Gelawêj	Muhemmedî, Norvêj
Dr. Sebah	Mufîdî, Twêjer, Amsterdam, Holend
Seba (Jînda)	Muradî
Partîzan	Muradî, Derhêner, Oslo
Ceifer	Mustefa-Sultanî, Turku, Fenland
Mesûd	Nebewî
Cemîl	Newere, Swêd
Rêjîn	Nezmî Mûsa
Dawûd	Osmanzade, xwêndkar, Otrîs
Hemze	Qadirzade, Danmark
Dr. Kawe	Qubadî, Exeter, Brîtanya
Gulî	Qubadî, Nûser, Swêd
Kambîz	Qubadî, Stockholm, Swêd
Gulnar	Qubadî, Uppsala, Swêd
Dr. Aram	Refiet, Mamostay zanko
Helîme	Rehmanî, Roskilde
Dr. Kejal	Rehmanî, Zankoy Harvard
Behar	Resayî, Vancouver
Rêbwar	Reşîd, Karmendî Hikûmî, Swêd
Diyana	Rostemî, Stockholm
Hesen	Şafîî
Dr. Umêd	Saidî, mafnas û parêzer, Parîs

Dr. Kazîwe	Salih
Rêzan	Salih, Zankoy Oslo, Norvêj
Dr. Hîwa	Salim Xalid, Twêjer
Bilêse	Şaweys, Rojnamewan, Brûksel
Huseyn	Şebeq, Çalakî sîyasî
Dr. Ferîd	Sefarî, Zankoy Oxford
Pêdram	Şehlayî
Îbrahîm	Seîd, Kopenhag
Dr. Seîd	Şems
Kamil	Seyidî, Norvêj
Hêmin	Seyidî, Şîkerewey sîyasî
Dr. Zîrek	Şîrlan, Swêd
Dr. Mensûr	Suhrabî, Alman
Dr. Kemal	Sulêmanî, Zankoy Mekzîko Sîtî
Bêhrûz	Şucaî, Mamostay Zankoy Kobanî, Swêd
Irfan	Tarîn, Parêzer, Norvêj
Dr. Mutesem	Tatayî, Mamostay Zanko
Dr. Selîm	Temo, Zankoy Mardîn
Ceifer	Tîkantepe, Swêd
Şaho	Wetendûst, Stockholm, Swêd
Tahir	Xalidî, Uppsala, Swêd
Newîd	Xalidî, Stockholm
Xelîl	Xezelî, Rojnamevan
Nehye	Xoşkelam
Tela	Xoşkelam
Dr. Burhan	Yasîn, Zankoy Lund, Swêd
Dilşa	Yûsif, Rojnamewan, şair, Swêd
Qulam	Zeberdest, Çawdêrî siyasî, Swêd
Hîwa	Zebîhî, çalakî sîyasî, Kopenhag
Dr. Elî	Zelmî, Zankoy UWE-Bristol
Xalid	Zendkerîmî, Swêd
Celal	Zendpûr, Stockholm, Swêd
Arwîn	Ziyaiy, Norvêj